

Опис вибіркової дисципліни

Назва дисципліни: ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Рівень вищої освіти: БАКАЛАВР

Обсяг дисципліни: кількість годин – 150; кількість кредитів ECTS – 5.0

Мова викладання: українська

Кафедра: Публічного управління, менеджменту та маркетингу

Викладачі: к.е.н., доц. Христенко Л. М.

Максимальна кількість здобувачів вищої освіти, які можуть обрати дисципліну: не обмежується

Рекомендований семестр для вивчення навчальної дисципліни: 8

Вимоги до початку вивчення (пререквізити): для вивчення дисципліни "Основи фінансового менеджменту" здобувач вищої освіти попередньо повинен набути програмні результати навчання, пов'язані з основами економіки і фінансів підприємства, обліком результатів діяльності підприємства, основами менеджменту та підприємництва, економічного аналізу та економічної статистики.

Що буде вивчатися:

Загальні основи фінансового менеджменту підприємства.

1. Основи управління фінансовою діяльністю підприємства. Фінанси – як особливий вид ресурсів. Фінансові відносини. Фінансові ресурси підприємства. Фінансовий механізм. Фінансові методи. Фінансові важелі. Принципи фінансового управління. Функції фінансового управління. Сутність фінансового менеджменту. Предмет, об'єкт, мета та завдання фінансового менеджменту. Функції та принципи організації фінансового менеджменту. Механізм фінансового менеджменту. Стратегія та тактика фінансового менеджменту.

2. Система інформаційного забезпечення фінансового менеджменту. Система інформаційного забезпечення фінансового менеджменту, її сутність та зміст. Методологічні принципи формування системи інформаційного забезпечення управління фінансами суб'єктів господарювання. Система основних показників інформаційного забезпечення фінансового менеджменту, що формується із зовнішніх та внутрішніх джерел. Фінансова звітність підприємства.

3. Основи фінансового аналізу на підприємстві. Сутність, мета та завдання фінансового аналізу. Поняття фінансового стану підприємства. Система і методи фінансового аналізу, їх сутність та особливості. Основні форми фінансового аналізу залежно від цілей. Методологічні принципи та етапи здійснення фінансового аналізу. Склад систем фінансового аналізу, основних на різних методах його проведення на підприємстві.

Основи функціонального фінансового менеджменту підприємства.

4. Основи фінансового стратегічного та поточного планування на підприємстві. Поняття фінансової стратегії підприємства. Місце фінансової стратегії в стратегічному управлінні підприємством. Системи і методи фінансового планування, їх сутність і особливості. Методологічні принципи та етапи здійснення фінансового планування. Характеристика систем перспективного, поточного та оперативного планування. Зміст основних фінансових планів. Система фінансових бюджетів підприємства, методи та порядок їх розроблення.

5. Управління активами підприємства. Визначення, сутність та класифікація активів підприємства. Завдання управління активами підприємства. Сутність та головне завдання управління оборотними активами підприємства. Основні етапи процесу управління оборотними активами підприємства. Управління запасами підприємства. Управління поточною дебіторською заборгованістю підприємства. Формування системи кредитних умов і процедури інкасації дебіторської заборгованості. Управління грошовими активами підприємства.

6. Управління капіталом підприємства. Економічна сутність та класифікація власного капіталу підприємства. Управління власним капіталом підприємств. Управління структурою капіталу на основі фінансового левериджу. Фінансовий механізм управління формуванням операційного прибутку на основі системи взаємозв'язку «витрати, обсяг реалізації та прибуток». Управління формуванням прибутку на основі операційного левериджу. Дивідендна політика підприємства. Управління позиковим капіталом. Управління банківськими кредитами.

Чому це цікаво/треба вивчати:**Після вивчення дисципліни здобувач вищої освіти здобуде компетентності у вигляді знань:**

мати поглиблені знання щодо відмінності понять «фінанси», «фінанси підприємств», «управління фінансовою діяльністю», «фінансовий менеджмент», «фінансові ресурси підприємства»; розуміти принципи, цілі та завдання фінансового менеджменту на підприємстві; мати уявлення про функції фінансового менеджменту як керуючої підсистеми управління, так і спеціальної її області; розуміти особливості організації фінансової роботи на підприємстві; володіти знаннями щодо складу та особливостей застосування системи інформаційного забезпечення фінансового менеджменту; розуміти поняття, структуру й основні форми стратегічного та оперативного фінансового планування; розуміти методи та способи управління активами (оборотними, необоротними, запасами, дебіторською заборгованістю, грошовими коштами) та джерелами їх фінансування (власними та залученими).

Після вивчення дисципліни здобувач вищої освіти здобуде компетентності у вигляді вмінь:

формувати систему інформаційного забезпечення фінансового менеджменту на підприємстві; досліджувати фінансовий стан підприємства за допомогою різних аналітичних інструментів, виявляти напрями його зміни задля зміцнення; розробляти фінансовий план підприємства по окремих напрямках діяльності підприємства; застосовувати основні методи управління запасами, дебіторською заборгованістю, грошовими коштами, формувати систему кредитних умов і процедур інкасації дебіторської заборгованості, обґрунтовувати потреби у власному та залученому капіталі, формувати оптимальну структуру капіталу, використовувати фінансові механізми управління формуванням операційного прибутку на основі взаємозв'язку «витрати, обсяг реалізації та прибуток», застосовувати на практиці фінансовий та операційний леверидж; визначати тип дивідендної політики задля формування відповідних змін; розрізняти види банківських кредитів та формувати кредитні умови фінансування діяльності підприємства.

Чому можна навчитися (результати навчання):

1. Критично аналізувати інформацію, яку отримано із зовнішніх та внутрішніх джерел, щодо стану та ефективності функціонування фінансової системи різних рівнів з метою використання отриманих результатів у професійній діяльності при прийнятті управлінських рішень.
2. Визначати переваги різних методів, прийомів та технологій фінансового управління активами та капіталом підприємства відповідно до конкретних ситуацій, у яких знаходяться суб'єкти господарювання.
4. Виявляти та вирішувати проблемні питання у різних сферах фінансової діяльності, як то покращення фінансового стану підприємства, забезпечення рентабельної його діяльності, підвищення ефективності використання оборотних і необоротних активів підприємства, забезпечення необхідної структури джерел їхнього фінансування, врегулювання грошових потоків та ін.
5. Приймати обґрунтовані рішення, розробляти й управляти фінансовими аспектами різних економічних проєктів: володіти методами обґрунтування стратегічних та перспективних рішень, приймати участь у розробці проєктів та фінансового забезпечення їхньої реалізації.
4. Представляти комплексну фінансову інформацію у потрібній формі (усно та письмово), використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та відповідні фінансові й економічні терміни.
3. Застосовувати набуті знання щодо методичного інструментарію при організації системи фінансового менеджменту на підприємстві.

Як можна користуватися набутими знаннями та вміннями (компетентностями):

Набуті у процесі вивчення дисципліни компетентності зумовлюють здатність здобувача вищої освіти розв'язувати складні задачі і проблемні питання, які спрямовані на прийняття найбільш ефективних управлінських рішень в галузі фінансового стратегічного та поточного планування на підприємстві, а також управління господарськими активами (необоротними активами, запасами, дебіторською заборгованістю, грошовими коштами) та джерелами їх формування (власними та залученими).

Рекомендована література:

1. Балабанов И. Т. Основы финансового менеджмента: Как управлять капиталом. М.: Финансы и статистика, 1996. 400 с.
2. Бланк, И.А. Финансовый менеджмент: учебный курс / 2-е изд., перераб. и доп. К.: Эльга: Ника-Центр, 2004. 656 с.
3. Коваленко Л. О., Ремньова Л. М. Финансовый менеджмент: Навч. посіб. К.: Знання, 2008. 438с.

4. Ковалев В. В. Введение в финансовый менеджмент. М.: Финансы и статистика, 2000. 768 с.
5. Крейнина, М.Н. Финансовый менеджмент: учеб. Пособие. М.: "Дело и сервис", 1998. 304 с.
6. Лялин, В.А., Воробьев П. В. Финансовый менеджмент: учеб. пособие / 2-е изд. испр. и доп. СПб: Бизнес-пресса, 2001. 144 с.
7. Ляшенко О. М., Сумцов В. Г. Основи фінансового менеджменту: теорія і практика: навчальний посібник. Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2008. 432 с.
8. Уткин Э. А. Финансовый менеджмент: учебник для вузов. М.: Зерцало, 1998. 272 с.
9. Стоянова Е. С., Крылова Т. Б., Балабанов И. Т. и др. Финансовый менеджмент: теория и практика: учебник / под ред. Е. С. Стояновой. 3-е изд. перераб. и доп. М.: Перспектива, 1998. 656 с.
10. Бурмистрова Л. А., Ветрова Е. Ю., Жеволукова О. А. и др. Финансовый менеджмент: практикум, учеб. пособие / под ред. Н. Ф. Самсонова. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2000. 269 с.
11. Финансовый менеджмент: учеб. пособие / под ред. В. С. Золотарева. 2-е изд., перераб. и доп. Ростов-на-Дону: Феникс, 2000. 224 с.
12. Финансовый менеджмент: учебник / под ред. А. М. Ковалевой. М.: ИНФРА-М, 2004. 284 с.
13. Поляк Г. Б., Акодис И. А., Краева Т. А. и др. Финансовый менеджмент: учебник для вузов / под ред. Г.Б. Поляка. М.: Финансы, ЮНИТИ, 1997. 518 с.
14. Финансовый менеджмент: учебно-практ. руководство / под ред. Е. С. Стояновой. М.: Перспектива, 1993. 268 с.

Інформаційні ресурси

15. Основи фінансовий менеджмент. [Електронний курс]: навчально-методичний комплекс дисципліни / <http://moodle.snu.edu.ua/course/>

Форми та методи навчання: лекції, практичні заняття, самостійна робота

Методи і критерії оцінювання: Поточний контроль: письмові завдання поточного контролю, тестування, індивідуальне та фронтальне опитування на практичних заняттях. Підсумковий контроль містить письмові індивідуальні роботи, звіти за діловими іграми, підсумкове комплексне опитування.